

A surreal painting by Jan Matejko. In the foreground, a woman in a voluminous blue dress and a large blue hat stands on the left, her right arm raised towards a tree laden with green apples. In the center background, a child in a red jacket and white skirt stands on a path. In the lower right foreground, a small, pale, wingless child holds two large red roses. Above the child, a large, transparent, yellow-winged insect with a blue body hovers. The scene is set in a lush garden with green grass, white daisies, and trees with green leaves and fruit. The overall style is characteristic of the Polish Symbolist movement.

Raport
z działalności
w 2021 roku

Rok 2021

Stowarzyszenie Przyjaciele MNW od stycznia do grudnia 2021 roku kontynuowało aktywną promocję nowo podjętych projektów, a także wydarzeń organizowanych przez Muzeum Narodowe w Warszawie. W tym celu wykorzystywaliśmy media społecznościowe i komunikatory elektroniczne. Adresatami informacji byli członkowie Stowarzyszenia jak i osoby niezrzeszone. Ze względu na pandemię koronawirusa w pierwszej połowie roku skupiliśmy się na wydarzeniach on-line. W tym celu stworzyliśmy między innymi cykl wykładów on-line oraz kontynuowaliśmy projekt „Blżej sztuki”.

Od stycznia do grudnia 2021 roku zostały zrealizowane następujące działania statutowe:

(Statut Stowarzyszenia §7, p.2.1p.2.3,p2.4, p2.5, p2.7)

14 spotkań dla wszystkich członków stowarzyszenia:

Polska. Siła obrazu

Sztuka dla zmarłych. Egipt – spotkanie on-line

Rzeźba w poszukiwaniu miejsca

Sztuka rzymska mała i duża – spotkanie on-line

Działania statutowe

Różne spojrzenia na pracę kuratora – spotkanie on-line

Różne spojrzenia. Malarstwo holenderskie
i flamandzkie z kolekcji ERGO Hestii

I na Saską Kępę członkiem się popłynię...
– spacer tematyczny

Artystka. Anna Bilińska 1854–1893

Xawery Dunikowski. Malarstwo

Gdzie odpoczywali XIX-wieczni warszawiacy.
Burzliwe dzieje Ogrodu Saskiego – spacer tematyczny

Polska. Ryszard Kaja (1962–2019)

Galeria Sztuki Starożytnej

Wilhelm Sasnal: Taki pejzaż w Muzeum POLIN

Cranach. Natura i sacrum

Działania statutowe

4 oprowadzania kuratorskie po wystawach

Polska. Siła obrazu (5.02.2021)

Polska. Siła obrazu (18.02.2021)

Różne spojrzenia. Malarstwo holenderskie i flamandzkie z kolekcji ERGO Hestii (9.06.2021)

Xawery Dunikowski. Malarstwo (8.09.2021)

3 oprowadzania po magazynach MNW

Magazyn Malarstwa Polskiego (13.10.2021)

Magazyn Sztuki Orientalnej (17.11.2021)

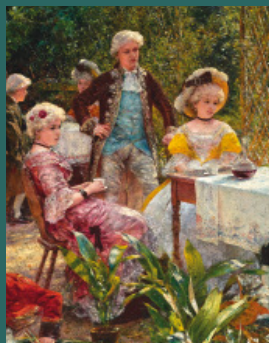
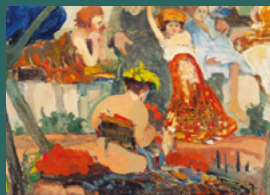
Magazyn Malarstwa Współczesnego (14.12.2021)

1 preview wystawy

Artystka. Anna Bilińska 1854-1893 (24.06.2021)

Bliżej Sztuki

druga edycja

Działania statutowe

Cykl filmów „Bliżej sztuki”

Cykl filmów „Bliżej sztuki” – spotkania wokół dzieł sztuki zaadoptowanych podczas drugiej Aukcji Adopcji “Skarbów Muzeum Narodowego w Warszawie”, która odbyła się 14 grudnia 2020 roku. Dzięki mecenatowi firmy Lotte Wedel udało się nakręcić 23 filmy o wybranych dziełach sztuki wybitnych artystów, których prace znajdują się w MNW i Nieborowie, m.in. Jana Matejki, Aleksandra Gieryskiego, Jacka Malczewskiego czy Henryka Siemiradzkiego. Opowiedzieli o nich eksperci z Muzeum Narodowego w Warszawie.

Angelika
Kauffmann,
*Domenica
Morphen
i Maddalena
Volpato jako Muzy
tragedii i komedii*

[zobacz](#)

Władysław
Ślewiński,
*Dwie Bretonki
z koszem jabłek*

[zobacz](#)

Józef Mehoffer,
Dziwny ogród

[zobacz](#)

Józef Simmler,
*Śmierć Barbary
Radziwiłłówny*

[zobacz](#)

Willem Claesz
Heda,
*Deser: Martwa
natura z ciastem,
winem, piwem
i orzechami*

[zobacz](#)

Witold Wojtkiewicz,
*Chrystus i dzieci
z cyklu Ceremonie*

[zobacz](#)

Julian Fałat,
Krajobraz zimowy z rzeką

[zobacz](#)

Jean-Baptiste
Greuze,
Gitarzysta

[zobacz](#)

Jan Matejko,
Portret trojga dzieci artysty

[zobacz](#)

Jana Matejko,
Autoportret

[zobacz](#)

Anna Bilińska,
Murzynka

[zobacz](#)

Józef Brandt,
Odbicie jasyru

[zobacz](#)

Władysław
Podkowiński,
*Ulica Nowy Świat
w Warszawie
w dzień letni*

[zobacz](#)

Lawrence
Alma-Tadema,
*Portret Ignacego
Jana Paderewskiego
(1860-1941)*

[zobacz](#)

Bernardo Cavallino,
*Sen świętego
Józefa*

[zobacz](#)

Henryk Siemiradzki,
*Sielanka rzymska –
przed kąpielą*

[zobacz](#)

Aleksander
Gieryski,
W altanie

[zobacz](#)

Jacek Malczewski,
Autoportret w zbroi

[zobacz](#)

Olga Boznańska,
Śpiący pies

[zobacz](#)

Kees van Dongen,
*Portret Antoniego
Cierplikowskiego
w stroju wschodnim*

[zobacz](#)

Piotr Michałowski,
*Studium chłopca
wiejskiego*

[zobacz](#)

Vincenzo Coronelli,
*Globusy Nieba
i Ziemi*

[zobacz](#)

Działania statutowe

Spotkanie z Mają Michalak” (25.09.2021)

„O najciekawszych dziełach z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie - spotkanie z Mają Michalak” (25.09.2021) - podczas spotkania Maja Michalak z „Poza Ramami” opowiadała o najciekawszych i jej ulubionych dziełach z kolekcji Muzeum Narodowe w Warszawie; wydarzenie było bezpłatne i dostępne dla wszystkich po uprzednim zapisaniu się

Oprowadzanie tylko dla członków Stowarzyszenia

Oprowadzania tylko dla członków Stowarzyszenia

6 lutego 2021 roku o godz. 19.30 – Polska. Siła obrazu

Wystawa malarstwa polskiego XIX wieku, prezentująca dzieła najwybitniejszych polskich artystów, m.in. Stanisława Wyspiańskiego, Aleksandra i Maksymiliana Gierymskich, Jana Matejki, Leona Wyczółkowskiego, Józefa Mehoffera, Olgi Boznańskiej, Józefa Brandta, Józefa Chełmońskiego, Ferdynanda Ruszczyca, Konrada Krzyżanowskiego, Jacka Malczewskiego, Wojciecha Weissa, Jana Stanisławskiego, Juliusza i Wojciecha Kossaków, Witolda Wojtkiewicza, Władysława Ślewińskiego, Artura Grottgera, Józefa Simmlera, Juliana Fałata, Zbigniewa Pronaszkę. W sumie ponad 100 obrazów ze zbiorów własnych MNW oraz innych kolekcji krajowych.

4 marca 2021 roku o godz. 18.00 – Sztuka dla zmarłych. Egipt

Spotkanie on-line z archeologiem Maciejem Marciniakiem o sztuce Egiptu. Wszyscy słyszeliśmy o odkryciu grobowca Tutenchamona i znalezionych w nim skarbach. Młody faraon nie był wyjątkiem jeśli chodzi o bogactwo przedmiotów składanych do grobu. Zwykli Egipcjanie również wyposażali swoich zmarłych w rzeczy niezbędne w życiu po życiu. Pamiętajmy także, że grobowce i sarkofagi zazwyczaj były bogato dekorowane. W zasadzie nad brzegami Nilu, przez tysiące lat, istniała cała gałąź produkcji nastawiona na potrzeby zmarłych.

6 marca 2021 roku o godz. 12.00 – Rzeźba w poszukiwaniu miejsca

Wystawa „Rzeźba w poszukiwaniu miejsca” to kolejna (wcześniej odbyły się prezentacje poświęcone malarstwu i scenografii) z cyklu przekrojowych wystaw problemowych w Zachęcie, poświęconych co roku innemu artystycznemu medium. Opowiada o tożsamości rzeźby polskiej ostatnich sześćdziesięciu lat — nie tyle poprzez chronologię aktywności artystycznej, ile poprzez ukazanie istotnych dla jej rozwoju zjawisk i postaw twórczych. Wystawa jest wynikiem głębokiej fascynacji i wieloletniej pracy badawczej kuratorki Anny Marii Leśniewskiej, której — w formie autorskiego eseju wizualnego — udało się zebrać dzieła blisko stu artystów z pola sztuk wizualnych, w tym kilkunastu twórców filmowych.

1 kwietnia 2021 roku o godz. 18.00 – Sztuka rzymska mała i duża

Kolejny wykład on-line z Maciejem Marciniakiem. Tym razem dotyczący sztuki rzymskiej. Myśląc o dokonaniach antycznych Rzymian na polu sztuki przychodzą nam na myśl głównie wielkie budowle tj. Koloseum, Panteon albo kompleksy cesarskich term. Obiekty te możemy śmiało zaliczyć do „dużej” sztuki. Obok niej istniała też sztuka „mała”. Przedmioty ze szkła, ceramiki, metali szlachetnych, gemmy czy kamee a także mozaiki i malowidła. Spotkanie poświęcimy najważniejszym budowlom rzymskim, malarstwu ale i mało znanym obiektom, które wypełniają gabloty licznych muzeów na świecie.

13 maja 2021 roku o godz. 18.00 – Różne spojrzenia na pracę kuratora

Spotkanie on-line z Aleksandrą Janiszewską – kuratorką wystawy „Różne spojrzenia. Malarstwo holenderskie i flamandzkie” z kolekcji ERGO Hestia. Jak przebiega proces powstawania scenariusza wystawy? Kto wybiera dzieła na ekspozycję? Ile osób potrzeba do zrobienia wystawy? Na te pytania, jak i na wiele innych, odpowiedziała podczas spotkania Aleksandra Janiszewska.

Oprowadzanie tylko dla członków Stowarzyszenia

12 czerwca 2021 roku o godz. 11.00 i 12.30 – Różne spojrzenia.
Malarstwo holenderskie i flamandzkie z kolekcji ERGO Hestia

Na wystawie pokazano obrazy XVII-wiecznych mistrzów holenderskich i flamandzkich, pochodzące z kolekcji Towarzystwa Ubezpieczeniowego ERGO Hestia. Jest to jedyna w Polsce korporacyjna kolekcja dzieł sztuki dawnej, po raz pierwszy udostępniona publiczności. Ekspozycję uzupełniają wybrane dzieła ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie.

3 lipca 2021 roku o godz. 11.30 – I na Saską Kępę czółenkiem się popłynię... - spacer tematyczny

W napisanej przez Moniuszkę operze Flis, fryzjer starający się o względy lokalnej piękności, wabi ją wizją pływania czółenkiem na Saską Kępę. W ciągu kilkunastu międzywojennych lat prawobrzeżna część miasta zmieniła się diametralnie. Tam, gdzie wcześniej stała karuzela i rozciągały się łąki, część architektów dawała popisy swojej innowacyjności, podczas gdy inni pozostawali wierni tradycji. Prace jednych i drugich złożyły się na niezwykle charakter tej willowej dzielnicy.

Oprowadzanie tylko dla członków Stowarzyszenia

10 lipca 2021 roku o godz. 11.00 i 11.45 – Artystka. Anna Bilińska (1854-1893)

Anna Bilińska-Bohdanowiczowa (1854–1893) to pierwsza polska artystka, która osiągnęła międzynarodową sławę. Jej twórczość była prezentowana na najważniejszych europejskich wystawach i doceniana przez krytyków sztuki z wielu krajów. Także dziś obrazy i fascynujące losy malarki wzbudzają duże zainteresowanie publiczności, a wiele dzieł Bilińskiej trafiło do kanonu polskiej sztuki. Jednak całość twórczości i biografia artystki wciąż czekają na opracowanie.

Oprowadzanie tylko dla członków Stowarzyszenia

7 sierpnia 2021 roku o godz. 11.00 i 12.30 –
Xawery Dunikowski. Malarstwo

To pierwsza wystawa poświęcona tej mniej znanej dziedzinie twórczości artysty. Malarstwo pozostaje jednak, niesłusznie, w cieniu jego prac rzeźbiarskich, a przecież Dunikowski uprawiał je z pasją od początku swojej kariery. „Gdybym nie umiał malować, nie umiałbym też rzeźbić” – mawiał. W twórczości malarskiej stawiał filozoficzne pytania o sens ludzkiej egzystencji, o miejsce człowieka we wszechświecie, o nieśmiertelność istoty ludzkiej. Uniwersalne przesłanie jego prac wciąż pozostaje aktualne. Z natury mało mówny to właśnie malując, wyrażał swoje najskrytsze uczucia, emocje i myśli. Jego mistrzowskie portrety psychologiczne były wyrazem miłości i przywiązania do bliskich mu osób, m.in. do córki Marii Xawery, zwanej Xawerką.

WARSZAWA.

Oprowadzanie tylko dla członków Stowarzyszenia

21 sierpnia 2021 roku o godz. 11.30 – Gdzie odpoczywali
XIX-wieczni warszawiacy. Burzliwe dzieje Ogrodu Saskiego

Położony w centrum miasta Ogród Saski przez długi czas pozostawał kwiecistą scenerią promenujących w cieniu koronkowych parasolek dam i eleganckich dżentelmenów; do dziś służy warszawiakom jako jeden z najstynniejszych terenów zielonych w Śródmieściu. Jakkolwiek obecnie zmieniły się nie tylko stroje spacerowiczek, ale także otoczenia ogrodu i jego charakter, to wciąż czuć w nim magię miejsca.

18 września 2021 roku o godz. 11.00 – Polska. Ryszard Kaja
(1962–2019)

Cykl „Polska” jest oryginalnym konceptem Ryszarda Kai, konsekwentnie realizowanym z dużą dezynwolturą, w nieco przewrotnej konwencji, bo na przekór opatrzonym standardom obowiązującym w kategorii plakatu turystycznego. Jest zarazem diariuszem podróży sentymentalnych z różnych okresów życia, jak i ewokacją prywatnych wspomnień, o czym zaświadcza następująca wypowiedź artysty: „Wciąż otrzymuję propozycje, niekiedy nawet bardzo intratne, prośby, zachęty bym namalował jakieś miejsce – NIC Z TEGO! Ta seria jest karmiona moimi wspomnieniami, mimo, że są to plakaty kwalifikowane jako plakaty turystyczne, to prawie nie ma na nich spektakularnych zabytków, jest za to moje o kraju gawędzenie, o jego kulturze, sztuce, języku, o tym co lubię, o tradycji, czasami uroczej, a czasami zabawnej, o zwyczajach, miejscach czarownych, niekiedy mało znanych bez zbędnego upiększania”.

16 października 2021 roku o godz. 11.00 – Galeria Sztuki
Starożytnej

Po blisko dziesięciu latach przerwy sztuka starożytna powróciła na stałe do sal wystawowych Muzeum. W nowej galerii znalazło się około 1800 zabytków starożytnych cywilizacji Egiptu, Bliskiego Wschodu, Grecji i Rzymu. Do najciekawszych należą m.in: sarkofag i kartonaż kapłana Hor Dzehuti z mumią nieznannej kobiety, zapisany hieroglifami papirus z Księgą Umarłych (niemal 10-metrowej długości), rytualne ślepe wrota z mastaby egipskiego urzędnika imieniem Izi czy portret młodego chłopca pochodzący najpewniej z oazy Fajum (Egipt). Do najcenniejszych obiektów należy pochodząca z Iranu złota maska (protoma) w kształcie głowy byka. Zaprezentowane zostały także monumentalne rzeźby antyczne z marmuru. Jedną z sal wypełniają zabytki wyrafinowanego greckiego malarstwa wazowego.

20 listopada 2021 roku o godz. 11.30 – Wilhelm Sasnał:
Taki pejzaż w Muzeum POLIN

Obrazy Wilhelma Sasnała cieszą się międzynarodowym uznaniem, lecz w Polsce były pokazywane stosunkowo rzadko – ostatnia znacząca wystawa odbyła się w 2007 roku w warszawskiej Zachęcie. Wystawa w Muzeum POLIN jest pierwszą indywidualną prezentacją jego twórczości w polskim muzeum, obejmującą prace powstałe w ciągu minionych dwudziestu lat. Ekspozycja jest ważnym wydarzeniem z dziedziny sztuki współczesnej – zarówno w kontekście polskim, jak i światowym. Znalazły się na niej prace udostępnione przez artystę, a także z kolekcji polskich (w tym Muzeum POLIN) i zagranicznych, często pokazywane po raz pierwszy.

18 grudnia 2021 roku o godz. 11.30 i 12.30 – Cranach. Natura i sacrum

Lucas Cranach starszy (1472–1553) należy do czołowych artystów niemieckiego renesansu. Utalentowany malarz i rytownik, wprawny projektant i wydawca ilustracji drzeworytniczych rozwinął swą karierę dzięki stanowisku malarza na dworze książąt saskich w Wittenberdze. Zasłużył też niewątpliwie na miano pierwszego artysty reformacji. Z jego warsztatu wyszły dzieła o fundamentalnym znaczeniu dla nowej konfesji – zarówno z uwagi na ich ikonografię, jak i wymiar propagandowy. Na wystawie zobaczyliśmy „Madonnę pod jodłami” ze zbiorów Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu oraz „Adama i Ewę” z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie – dwa najważniejsze obrazy Cranacha znajdujące się w Polsce. Powstały w tym samym czasie, ok. 1510 roku, kiedy pracownia artysty znajdowała się na zamku w Wittenberdze, a on sam realizował głównie zamówienia dworu Fryderyka Mądrego, księcia saskiego.

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Stypendia dla pracowników MNW

W 2021 roku przekazaliśmy 30 tys. zł na stypendia naukowe dla pracowników Muzeum Narodowego w Warszawie, dzięki którym mogli oni wziąć udział w zagranicznych wyjazdach. 12 maja 2021 roku Komisja Stypendialna wybrała pięciu stypendystów. Wśród nich znaleźli się:

Ewa Katarzyna Świetlicka zajmująca się zagadnieniami związanymi z ceramiką hiszpańską i włoską z kolekcji MNW, tworząca jej katalog. Podczas pobytu w głównych ośrodkach wyrobu majoliki zdobionej metalicznym szkliwem, odbyła konsultacje merytoryczne ze znawcami ceramiki hiszpańskiej, które pomogły zrealizować ten pionierski na polskim gruncie projekt.

Piotr Borusowski badający rysunki Adolpha Menzla w kolekcji MNW. Dzięki kwerendzie w Berlinie udało mu się ustalić pochodzenie dużej grupy szkiców i rozpoznać ich pierwotne funkcje.

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Ewa Frąckowiak, która zajmuje się rycinami z kolekcji Carla Sachsa w zbiorach MNW. Sachs był jednym z najwybitniejszych niemieckich kolekcjonerów początku XX wieku, a celem projektu jest pierwsze, pełne opracowanie kolekcji zgromadzonych przez niego rycin i ukazanie procesu jej powstawania. Kolejnym etapem było badanie porównujące zbiór Sachsa z innymi, podobnymi mu kolekcjami europejskimi.

Zofia Herman badająca zagadkowy obraz „Maria Służebnica w Świątyni w sukni z motywem kłosów”, znajdujący się w kolekcji sztuki średniowiecznej MNW, która podjęła próbę odpowiedzi na pytania o jego pierwotną funkcję oraz znalezienia jego miejsca w szerszym kontekście europejskim — nawiązujący do mediolańskiego „cudownego” wizerunku temat Marii w sukni zdobionej kłosami był niezwykle popularny, szczególnie w XV wieku w Tyrolu, Austrii i Bawarii.

Magdalena Nowak, która wyjechała do Düsseldorfu w poszukiwaniu materiałów archiwalnych mających pomóc w dalszych badaniach poświęconych Stanisławowi Ostoi-Kotkowskiemu, którego prace znajdują się w kolekcji Nowych Mediów MNW.

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Wręczenie certyfikatów zaadoptowanych dzieł

2 września 2021 roku odbyło się oficjalne wręczenie certyfikatów zaadoptowanych lub objętych patronatem dzieł sztuki, które zostały wylicytowane podczas drugiej aukcji adopcji „Skarby Muzeum Narodowego w Warszawie”. W uroczystości uczestniczyła Dyrekcja Muzeum Narodowego w Warszawie, kuratorzy oraz przedstawiciele Zarządu stowarzyszenia. Certyfikaty wręczał dr hab. Łukasz Gawęł Dyrektor MNW razem z Pawłem Kastory Prezesem Stowarzyszenia.

AUTOPORTRETY XXI

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Projekt „Autoportrety XXI”

W 2021 roku rozpoczęliśmy jeden z najważniejszych projektów w naszej działalności – tworzymy kolekcję Autoportrety XXI. Jej idea odwołuje się do kolekcji malarskich przedstawień powstałych na zamówienie Ignacego Karola hr. Korwin-Milewskiego. Niniejsze przedsięwzięcie stanowi przypomnienie tego unikalnego przykładu mecenatu prywatnego, mającego na celu wsparcie wybitnych twórców epoki. Do projektu zaprosiliśmy wybitne artystki i artystów współczesnych, którzy tworzą specjalnie z tej okazji swoje portrety. Do końca 2021 roku w projekcie potwierdzili udział: Paweł Althamer, Rafał Bujnowski, Zuzanna Janin, Łukasz Korolkiewicz, Zbigniew Libera, Rafał Milach, Jarosław Modzelewski, Artur Żmijewski.

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Aukcja charytatywna „Kolekcjonerzy dla Muzeum”

W drugiej połowie 2021 roku rozpoczęliśmy pracę nad aukcją charytatywną „Kolekcjonerzy dla Muzeum”, z której dochód przeznaczymy na realizację projektu „Autoportrety XXI”. Jest to pierwsza aukcja dobroczynna Stowarzyszenia Przyjaciele MNW, na której licytowane dzieła pochodzą z prywatnych kolekcji w Polsce. Wśród nich znalazły się prace:

Martyny Czech z kolekcji Piotra Bazyłko
Janka Zamoyskiego z kolekcji Michała Borowika
Jarka Jeschke z kolekcji Tomasza Chmala
Jakuba Juliana Ziółkowskiego z kolekcji Karoliny i Pawła Domagałów
Tomka Barana z kolekcji Szymona Gutkowskiego
Bolesława Cybisa z kolekcji Krzysztofa Juzonia
Jean’a Lambert-Ruckiego z kolekcji Agnieszki i Marka Roeflerów
Tomasza Górnickiego z kolekcji Rafała Kameckiego i Artinfo.pl
Aleksandra Kobzdeja z kolekcji Marka Małeckiego
Konrada Żukowskiego z kolekcji Tomasza Pasieka
Agaty Kus z kolekcji Anny Pawelak
Łukasza Patelczyka z kolekcji Krystiana Wolaka
Norberta Delmana z kolekcji Fundacji Artystyczna Podróż Hestii
The Krasnals z kolekcji Stowarzyszenia Komunikacji Marketingowej SAR
oraz suknie wieczorowe z kolekcji Adama Leja

Aukcja odbyła się 24 stycznia 2022 roku i udało się nam zebrać **289 900 zł.**

Inne wydarzenia i projekty organizowane przez Stowarzyszenie

Spotkania dla Sieci Przedsiębiorczych Kobiet – zwiedzanie wystaw znajdujących się w Muzeum Narodowym w Warszawie połączone z kolacją.

Spotkania dla Home Sweet Home i jej partnerów – zwiedzanie wystaw znajdujących się w Muzeum Narodowym w Warszawie połączone z kolacją.

Kontynuacja Mecenatu firmy Lotte Wedel.

Partner Stowarzyszenia:

Partner Prawny Stowarzyszenia:

Mecenas:

